

Sygnatura akt VIII GC 5/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 listopada 2013 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Leon Miroszewski

Sekretarz sądowy Agnieszka Grygiel

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2013 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa Przedsiębiorstwo Usług (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N.

przeciwko Gminie W. z siedzibą w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanych, solidarnie, na rzecz powódki kwotę 311.009,13 (trzysta jedenaście tysięcy dziewięć 13/100) złotych z ustawowymi odsetkami, od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. od dnia 27 maja 2012 roku a od pozwanej Gminy W. z siedzibą w W. od dnia 25 października 2012 roku;

II. oddała dalej idące powództwo w stosunku do pozwanej Gminy W.;

III. zasądza od pozwanych, solidarnie na rzecz powódki kwotę 19.168,00 (dziewiętnaście tysięcy sto sześćdziesiąt osiem) złotych tytułem kosztów procesu;

IV. zasądza od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. na rzecz powódki kwotę 100,00 (sto) złotych tytułem kosztów w postępowaniu zabezpieczającym.

Sygnatura akt VIII GC 5/13

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym dnia 17 grudnia 2012 roku Przedsiębiorstwo Usług (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N. wniosła o zasądzenie solidarnie od pozwanych: Gminy W. oraz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. kwoty 311.009,13 złotych wraz ustawowymi odsetkami do dnia 27 maja 2012 roku oraz zasądzenie zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu stwierdziła, że dochodzona pozewem kwota stanowi należne powodowi wynagrodzenie za wykonanie robót budowlanych dotyczących zadania: Budowa i przebudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w granicach aglomeracji W. – etap I. Powołała się na umowę z pozwaną (...) (wówczas (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Roszczenie do Gminy W. wiązała z powiadomieniem jej o wyborze podwykonawcy oraz faktem, że Gmina tego wyboru nie zakwestionowała. Stwierdziła, że jej roboty zostały odebrane a pozwana (...) zapłaciła część wynagrodzenia z faktur powódki.

W odpowiedzi na pozew pozwana Gmina W. wniosła o oddalenie powództwa w stosunku do niej i zasądzenie od powódki zwrotu kosztów procesu. Pozwana zakwestionowała istnienie przesłanek jej solidarnej odpowiedzialności wobec powódki. Podniosła, że wystąpienia pozwanej (...) z dnia 9 grudnia 2010 roku nie wskazywało na zakres prac powódki ani na treść umowy. Pozwana Gmina zaprzeczyła, że akceptowała wykonanie przez podwykonawcę, czego dała wyraz w pismach z dnia 17 10 2012, z dnia 5 12 2012 i z dnia 6 12 2012. Powołała się też na § 14 umowy z pozwaną (...) zobowiązujący ją do przedstawienia umowy z podwykonawcą w razie zgłoszenie zamiaru powierzenia mu prac. Jej zdaniem powierzenie prac powódce przez (...) było złamaniem zasad uczciwości kupieckiej oraz przejrzystości i równości w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Wreszcie pozwana Gmina stwierdziła, że ma informację o rozliczeniu się pozwanej (...) z powódką, zwłaszcza że Gmina rozliczyła się z wykonawcą za tą część prac, które zostały objęte roszczeniem pozwu. Zwróciła też uwagę na sprzeczność wysokości żądanej kwoty z różnicą pomiędzy deklarowaną wysokością otrzymanego wynagrodzenia a wysokością kwot a faktur, na które powołała się powódka.

Pozwana (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powódki zwrotu kosztów procesu. Przyznała za powódką, że powiadomiła pozwaną Gminę o powódce jako podwykonawcy w dniu 9 grudnia 2010 roku, a w dniu 2 lutego 2011 roku jej pracownik przesłał przedstawicielowi pozwanej Gminy projekt umowy z powódką. Stwierdziła, że pozwana Gmina nie wyraziła sprzeciwu. Na koniec podniosła, że pozwana Gmina nie wypłaciła jej kwoty 299.007,85 złotych z faktury wystawionej w dniu 6 września 2012 roku.

W toku procesu pozwana (...) zmieniła brzmienie firmy na (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S..

Stan faktyczny i wskazanie dowodów.

W dniu 8 grudnia 2010 roku Gmina W., jako zamawiający, zawarła z (...) spółką z o.o. z siedzibą w S., jako wykonawcą, umowę nr (...) o wykonanie zadania pod nazwą Budowa i przebudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w granicach aglomeracji W. – Etap I. Umowę zawarto po wyłonieniu wykonawcy w wyniku przetargu nieograniczonego ogłoszonego w Biuletynie Zamówień Publicznych. Całkowitą wartość wynagrodzenia umownego określono na kwotę 4.728.754,23 złotych, z czego kwota 852.726,17 złotych stanowił VAT (§ 5). Wykonawca zobowiązał się udzielić zamawiającemu wszelkich informacji dotyczących podwykonawców wraz z projektem umowy oraz przestrzegać zasad określonych w art. 64¹ k.c., a zamawiający w uzasadnianych przypadkach mógł nie wyrazić zgody na udzielenie zamówienia konkretnemu podwykonawcy, a gdy kwalifikacje podwykonawcy lub jego wyposażenie w sprzęt nie zagwarantują odpowiedniej jakości zamówionych robót lub dotrzymania terminu, żądać zmiany podwykonawcy (§ 14 pkt 1 i 2). Zamawiający wyznaczył nadzór sprawowany w jego imieniu przez Inżyniera Kontraktu T. G., zaś przedstawicielem wykonawcy na budowie został K. Z. (§ 15).

Aneks nr (...) do umowy zmieniono wysokość wynagrodzenia umownego do kwoty 4.767.514,51 złotych brutto. Aneks nr (...) do umowy zmieniono termin zakończenia robót ustalając go na 29 lutego 2012 roku.

W dniu 20 grudnia (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S., jako wykonawca, zawarła z powódką, jako podwykonawcą umowę o roboty budowlanej w ramach zadania: Budowa i przebudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w granicach aglomeracji W. – Etap I. W jej treści wykonawca oświadczył, że uzyskał zgodę zamawiającego – Gminy W., na zawarcie tej umowy z podwykonawcą (§ 1). Wysokość wynagrodzenia określono na kwotę 3.244.585,44 złotych powiększoną o VAT (§ 5). Przewidziano płatności na podstawie faktur częściowych za elementy robót przewidziane w harmonogramie rzeczowo-finansowym, wystawianych po wykonaniu i odebraniu przez Inżyniera Kontraktu tych elementów robót, w terminie 40 dni od daty otrzymania faktury przez wykonawcę, a płatność końcową w terminie 30 dni od wystawienia faktury końcowej wystawionej na podstawie protokołu odbioru końcowego (§ 7).

Zawarcie tej umowy zostało poprzedzone porozumieniem tych stron z dnia 22 listopada 2010 roku, w którym stwierdzono, że w przypadku wygrania przetargu ogłoszonego Gminą W. na wykonanie zadania Budowa i przebudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w granicach aglomeracji W. – Etap I wykonawca zleci powódce, jako podwykonawcy, wykonanie robót.

Dowody: - umowa nr (...) z dnia 8.12.2010 roku wraz z aneksami (...)

(k.13-25);

- umowa nr (...) z dnia 20 12 2010 (k. 31-39);

- porozumienie z dnia 18 11 2010 z załącznikiem (k. 40-42).

W dniu 9 grudnia 2010 roku wykonawca wystąpił do pozwanej Gminy z prośbą o zatwierdzenie powódki, jako podwykonawcy. To pisemne wystąpienie, mające numer 2, wpłynęło do pozwanej Gminy w dniu 10 grudnia 2010 roku.

Dowód: wystąpienie nr 2 z dnia 9 12 2010 (k. 43).

W dniu 2 lutego 2011 roku J. K., dyrektor do spraw produkcji pozwanej (...) (pозwana zawiadomiła pozwaną Gminę o zmianie brzmienia firmy w stosunku do brzmienia zawartego w umowie pomiędzy pozwanymi), działający za wykonawcę w toku realizacji inwestycji, w związku z ustną informacją ze strony inwestora podczas jednej z narad na terenie budowy, w dniu 31 stycznia 2011 roku, że obok zgłoszenia podwykonawcy niezbędne jest złożenie Gminie projektu umowy z podwykonawcą, przesłał ten projekt w korespondencji pocztą elektroniczną W. B.. J. K. uważał W. B. za przedstawiciela pozwanej Gminy, bowiem protokoły z narad w trakcie budowy podpisywała jako przedstawiciel pozwanej Gminy. W. B. była w trakcie realizacji inwestycji, której dotyczyły umowy pomiędzy stronami pracownikiem spółki (...) spółki jawnej T. G., E. N., która miała umowę z pozwaną Gminą, na mocy której pełniła funkcję Inżyniera Kontraktu wraz z pełnieniem funkcji Inspektora Nadzoru zgodnie z obowiązującymi przepisami. W. B. była przedstawicielką spółki (...) spółki jawnej T. G., E. N. i wykonywała koordynację w imieniu pozwanej Gminy zadania Budowa i przebudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w granicach aglomeracji W. – Etap I. Wykonywała też koordynację wielu innych inwestycji pozwanej Gminy, która z jej pracodawcą zawierała w tym celu umowy. Pracowała w ten sposób przez okres 3 lat. Pozwana Gmina nie miała w tym czasie własnych pracowników zajmujących się obowiązkami koordynowania prowadzonych inwestycji. Wzmiankowana inwestycja była realizowana w czasie kiedy następowała w pozwanej Gminie zmiana burmistrza. Pozwana Gmina akceptowała uczestnictwo powódki, jako podwykonawcy w realizacji wzmiankowanej inwestycji. Powódka była jej znana z wcześniejszej współpracy, bowiem była koordynatorem, również w trakcie trwania inwestycji gminnych sieci wodno-kanalizacyjnych.

Dowody: - korespondencja e-mailowa z dnia 2.02.2011 roku wraz

z załącznikiem (k. 182-191);

- umowa z dnia 23 maja 2010 nr (...) (k. 251-253);

- zeznania świadków: J. K. (od 0,28 godziny do 0,37

godziny rozprawy w dniu 27 06 2013 – k. 233-234); W. J.-

B. (od 0,05 godziny do 0,29 godziny rozprawy w dniu 22 10 2013 roku

(k. 303-305).

W dniu 16 kwietnia 2012 roku dokonano odbioru końcowego robót pomiędzy powódką a pozwaną (...). Ze strony pozwanej (...) (wówczas jeszcze (...)) w odbiorze uczestniczył J. K..

Tego samego dnia komisja do spraw odbioru końcowego robót, powołana przez Burmistrza W., dokonała końcowego odbioru robót zadania Budowa i przebudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w granicach aglomeracji W. – Etap I. W tej komisji pozwaną Gminę reprezentowali: T. G. i W. B. łącznie jako Inżynier Kontraktu oraz K. O. jako Inspektor Nadzoru – wszyscy z (...) spółki jawnej T. G., E. N. z siedzibą w G., a pozwanego Wykonawcę reprezentowali: J. K. i W. S.. W odbiorze wziął udział przedstawiciel powódki jako podwykonawcy – P. T..

W dniach 30 marca 2012 roku oraz 16 kwietnia 2012 roku powódka wystawiła pozwanemu wykonawcy faktury na kwoty: 184.477,77 złotych, 174.660 złotych i 473.139,30 złotych. Pozwana (...) zapłaciła powódce kwoty: 149.981,93 złotych w dniu 24 kwietnia 2012 roku, 191.198,95 złotych w dniu 9 maja 2012 roku, 50.000 złotych w dniu 17 września 2012 roku i kwotę 88.473,20 złotych w dniu 11 grudnia 2012 roku.

Pismem z dnia 21 września 2012 roku powódka wezwała pozwaną (...) do zapłaty kwoty 418.301, 67 złotych z faktury nr (...) oraz kwoty 18.819,34 złotych tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie w zapłacie tej kwoty. Pismami z dnia 2 października 2012 roku i z dnia 5 listopada 2012 roku powódka wezwała pozwaną Gminę do zapłaty kwoty 399.482,33 złotych. Pozwana Gmina odmówiła twierdząc, że nie otrzymała zgłoszenia powódki jako podwykonawcy, że rozliczyła się z wykonawcą oraz że nie wszystkie prace obowiązujące wykonawcę zostały odebrane. Jednocześnie stwierdziła, że zwróci się do wykonawcy o potwierdzenie uregulowania jej zobowiązań wobec powódki.

Dowody: - protokoły odbiorów z dnia 16 04 2012 (k. 57-64);

- zarządzenie Burmistrza W. z 13 04 2012 nr (...) (k. 67);

- faktury VAT wystawione przez powódkę (k. 56, 70-71);

- dowody przelewów (k. 65-66, 76-77);

- wezwania do zapłaty wraz z odpowiedziami.

Ocena dowodów

Przedstawiony wyżej stan faktyczny został ustalony przede wszystkim w oparciu o dowody pisemne. Trzeba jednak dodać, że dowody z zeznań świadków J. K. i W. B. dotyczyły podstawowej kwestii w niniejszym postępowaniu, bowiem ustalenia, czy pozwana Gmina wiedziała o powódce jako podwykonawcy zadania Budowa i przebudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w granicach aglomeracji W. – Etap I, a jeżeli tak, to w jaki sposób ją uzyskała, jaki był zakres tej wiedzy, czy była ona opartą na znajomości umowy pomiędzy powódką a wykonawcą.

Dowody pisemne, oprócz tych które dotyczą właśnie notyfikacji uczestnictwa powódki jako podwykonawcy w inwestycji Budowa i przebudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w granicach aglomeracji W. – Etap I, dotyczą okoliczności, które nie budziły istotnego sporu. W szczególności nie były sporne treści trzech umów, z których dowody zostały przeprowadzone, a więc umowy wykonawczej, umowy podwykonawczej oraz umowy pozwanej Gminy ze spółką mającą sprawować funkcje inżyniera kontraktu i inspektora nadzoru. Nie było też sporne, że dokonano odbiorów tych robót, przynajmniej w zakresie, który obowiązywał powódkę na podstawie jej umowy zawartej z wykonawcą. Pozwana Gmina nie kwestionowała jakości tych robót, a w szczególności nie wysunęła żadnych wizerytelności do potrącenia. Wprawdzie pozwana Gmina wyraziła wątpliwości co do rzeczywistej wysokości roszczenia powódki, bowiem podniosła, że jest ona w niższej wysokości niż różnica pomiędzy sumą kwot z faktur powołanych przez powódkę a sumą kwot wpłaconych przez pozwaną (...), jednak to nie oznacza, że kwota żądana przez powódkę jest zawyżona.

Należało dać wiarę zeznaniom J. K. i W. B. w sprawie wiedzy pozwanej Gminy o istnieniu powódki jako podwykonawcy, o znajomości jego obowiązku świadczenia oraz o akceptacji powódki w sprawie wykonania przez nią robót powierzonych jej przez pozwaną (...). Przede wszystkim przekonujące było stwierdzenie J. K., który reprezentował pozwaną (...) w procesie realizacji inwestycji, że osoba, której przedłożył projekt umowy

podwykonawczej, W. B., reprezentuje Gminę, skoro uczestniczyła w naradach będących powszechnie przyjmowanym sposobem prowadzenia konsultacji w trakcie budowy, reprezentując Gminę, rozliczała budowę, przygotowywała dokumentację do zamówienia publicznego. Będzie jeszcze mowa o roli inspektora nadzoru, którym pracodawca W. B. sprawował w trakcie tej inwestycji, a W. B. faktycznie wykonywała, w aspekcie skuteczności zgłoszenia podwykonawcy.

Ponieważ J. K. miał podstawy by uznać, że W. B. reprezentuje pozwaną Gminę w procesie inwestycyjnym, to naturalne jest, że traktował ją jako osobę, która jest upoważniona w imieniu pozwanej Gminy do przyjęcia zgłoszenia podwykonawcy oraz odebrania projektu umowy z podwykonawcą. Można dodać, że nie było by innego powodu, by doręczał on właśnie tej osobie ten dokument, zwłaszcza, że to W. J.-B. zwróciła uwagę na brak wcześniejszego zgłoszenia w postaci niedoręczenia projektu umowy podwykonawczej.

Wracając do tego wcześniejszego zgłoszenia, nie można było uznać twierdzeń przesłuchanej w charakterze strony Burmistrz W., że brak dekretacji na pieczęcie Gminy odcisniętej na wystąpieniu wykonawcy z dnia 9 grudnia 2010 roku, gdzie zgłosił powódkę jako podwykonawcę, oznacza, że zgłoszenie to nie wpłynęło do pozwanej Gminy (k. 43). Bez znaczenia jest to, czy można przyjąć za stałą, nie doznającą wyjątków, praktykę uzupełniania pieczętki wpływu wpisaniem liczby dziennika oraz wskazaniem merytorycznego adresata, bowiem choćby tak było, to zaopatrzenie tego zgłoszenia w pieczętkę wskazującą na odebranie go w Urzędzie Miejskim w W. przesądza o jego wpływie do tego (...) w dniu 9 grudnia 2010 roku. Pozwana Gmina nie przedstawiła żadnego dowodu, który podważałby autentyczność pieczęci (datownika) zawierającej informacje o wpływie „wystąpienia wykonawcy nr 2” do Urzędu Gminy w W. w dniu 9 grudnia 2010 roku.

Z zeznaniami J. K. korespondują zeznania W. B.. Trzeba stwierdzić, że świadek ten przez kilka lat była związana z pozwaną Gminą, była też jej przedstawicielem przy dokonywaniu odbioru końcowego w niniejszej sprawie, toteż nie sposób dopatrzeć się okoliczności, które przemawiałyby za jej stronniczością przeciwko Gminie w złożonych zeznaniach. Jak już była mowa istotne jest to, że świadek ta faktycznie wykonywała czynności, które przy tego typu inwestycjach gminnych wykonywane są przez pracowników gmin, powołanych do działań obejmujących przygotowanie i koordynację inwestycji. Niezależnie od powyższego, jej zeznania były spójne, rzeczowe i uporządkowane, bez widocznej czasem u świadków tendencji do wykraczania poza tematykę zadawanych pytań.

Ocena prawna.

Powódka wywodziła swoje roszczenie do pozwanej (...) (w chwili wydawania wyroku – (...)) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.) z art. 647 k.c. powołując się na umowę o roboty budowlane. Powódka niewątpliwie wykazała, że powierzony jej zakres wykonała, co zresztą nie było kwestionowane przez żadną ze stron, podobnie jak nie było ostatecznie kwestionowane wynagrodzenie wynikające z faktur załączonych do pozwu. Pozwana nie zaprzeczyła też, że obciąża ją zobowiązanie do zapłaty kwoty, której powódka się domagała. Zgodnie z art. 647 k.c. wykonawca, którym powódka była w umowie z (...), ma prawo do umówionego wynagrodzenia gdy odda przewidziany w umowie obiekt.

Roszczenie powódki do pozwanej Gminy opiera się na treści art. 647¹ § 5 k.c. Zgodnie z tym przepisem, wykonawca zawierający umowę z podwykonawcą oraz inwestor ponoszą solidarną odpowiedzialność za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę. Powyższy przepis wprowadza ustawową odpowiedzialność za cudzy dług. Inwestor na podstawie art. 647¹ § 5 k.c. zostaje obciążony odpowiedzialnością za realizację umowy, której nie jest stroną.

Zgodnie z art. 647¹ § 2 k.c. do zawarcia przez wykonawcę umowy o roboty budowlane z podwykonawcą wymagana jest zgoda inwestora. Jeżeli inwestor, w terminie 14 dni od przedstawienia mu przez wykonawcę umowy z podwykonawcą lub jej projektu, wraz z częścią dokumentacji dotyczącą wykonania robót określonych w umowie lub projekcie, nie zgłosi na piśmie sprzeciwu lub zastrzeżeń, uważa się, że wyraził zgodę na zawarcie umowy. Z powołanej regulacji wynika, że do pociągnięcia inwestora do solidarnej odpowiedzialności z wykonawcą wobec podwykonawcy wymagana jest zgoda na zawarcie umowy pomiędzy wykonawcą a podwykonawcą. W odniesieniu do samej formy

wyrażenia tej zgody za ugruntowane należy uznać stanowisko, że może być ona udzielona w każdy sposób, który dostatecznie ją uzewnętrznia (art. 60 k.c.). Jednocześnie podkreślenia wymaga, że określony w art. 647¹ § 2 k.c. wymóg przedstawienia inwestorowi umowy z podwykonawcą lub jej projektu wraz z odpowiednią dokumentacją odnosi się wyłącznie do przypisania milczeniu tych osób określonego w tym przepisie znaczenia, to jest zgody na zawarcie umowy z podwykonawcą. Przepis art. 647¹ § 2 k.c. nie daje podstaw do rozszerzenia wymagań dotyczących milczenia inwestora na wypadki, w których zgoda jest wyrażona w sposób czynny. Wypadki te nie zostały w art. 647¹ k.c. uregulowane, co przemawia za zastosowaniem do nich zasad ogólnych (por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2008 roku, III CZP 6/08 i powołane tam orzeczenia).

Wyjaśnić tu należy, że zgoda inwestora jest skuteczna, gdy dotyczy konkretnej umowy, której istotne postanowienia, decydujące o zakresie solidarnej odpowiedzialności inwestora i wykonawcy w zakresie wypłaty wynagrodzenia są mu znane, albo z którymi miał możliwość zapoznania się. Inwestor nie musi znać treści całej tej umowy lub jej projektu, a znajomość istotnych postanowień umowy, decydujących o zakresie jego odpowiedzialności, nie musi pochodzić od wykonawcy czy podwykonawcy, może mieć dowolne źródło i nie musi być ukierunkowana na wyrażenie zgody na zawarcie umowy podwykonawczej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6.10.2010 roku, II CSK 210/10). W związku z tym trzeba zauważyć, że argumenty pozwanej Gminy, że wykonawca był związany szczególną regulacją umowy pomiędzy tymi stronami w sprawie procedury zgłoszenia podwykonawcy, nie mogą wiązać powódki o tyle, że nie ma ona obowiązku dopilnować, by pomiędzy jej zamawiającym a inwestorem został wypełniony szczególny tryb zgłoszenia, gdy jasne jest, że do zgłoszenia doszło w sposób odpowiadający treści art. 647¹ § 2 k.c. Zgoda inwestora, która może być wyrażona również konkludentnie, na zawarcie umowy przez wykonawcę z podwykonawcą, będzie mogła być uznana za skuteczną wówczas, gdy inwestor ma wiedzę o istotnych elementach tej umowy, tzn. o przedmiocie prac, jakie ma wykonać podwykonawca oraz o przysługującym mu wynagrodzeniu. Te elementy kreują zakres jego solidarnej odpowiedzialności z wykonawcą (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 17.12.2009 roku, I ACa 874/09, LEX nr 628223).

Pozwana Gmina nie negowała, że akceptowała powódkę jako podwykonawcę pozwanej (...) (wcześniej (...), a jeszcze wcześniej (...)). Trzeba zauważyć, że powódka nie była podmiotem nieznanym pozwanej Gminie, skoro wcześniej koordynowała jej sieci wodociągowo-kanalizacyjne (zeznanie świadka W. B.). Pozwana Gmina przede wszystkim zaprzeczyła, że otrzymała oficjalne zgłoszenie podwykonawcy na podstawie § 14 umowy pomiędzy nią a wykonawcą.

Z tego co powiedziano wyżej wynika, że brak oczekiwanego przez pozwaną Gminę oficjalnego zgłoszenia nie wyłącza stwierdzenia, że pozwana Gmina otrzymała informację o istnieniu podwykonawcy w osobie powódki, a także o zakresie zlecenia udzielonego podwykonawcy oraz o wynagrodzeniu podwykonawcy i warunkach jego wypłaty. Doszło do przedstawienia pozwanej Gminie wystąpienia pozwanego Wykonawcy z dnia 9 grudnia 2009 roku z dowodem wpływu do Urzędu Miejskiego w dniu następnym (k. 43). Była już mowa o znaczeniu dowodowym wzmiankowanego dokumentu. O tym, że dotarł on do pozwanej Gminy świadczy też to, że pozwanemu Wykonawcy zwrócono uwagę o potrzebie uzupełnienia zgłoszenia podwykonawcy przez doręczenie projektu umowy pomiędzy wykonawcą a podwykonawcą (zeznania J. K. i W. B.).

Trzeba w tym miejscu zauważyć, że pozwana Gmina posługiwała się zewnętrznym podmiotem do wypełnienia funkcji prowadzenia inwestycji, której dotyczyły roboty powódki, i to począwszy od etapu przygotowania dokumentacji zamówienia publicznego (umowa – k. 251-253). Zastępstwo powódki obejmowało czynności, które można kwalifikować jako obejmujące nadzór nad realizacją inwestycji, koordynowanie prac, rozliczanie inwestycji, dokonywanie odbiorów (umowa – k. 251-253, zeznania świadka W. B.). Pozwana Gmina nie zatrudniała w tym czasie pracowników, którzy wykonywali te czynności, a w czasie realizacji inwestycji nastąpiła zmiana Burmistrza W..

W związku z powyższym naturalnym było, że wykonawca właśnie osobie wyznaczonej do czynności Inżyniera Kontraktu - W. B., przesłał projekt umowy z powódką, jako podwykonawcą. Osoba ta reprezentowała pozwaną Gminę w kontaktach na miejscu wykonywanych robót i dokonywała bieżących uzgodnień w sprawie przebiegu prac oraz je rozliczała. Nie można więc zgodzić się z pozwaną Gminą, że nie doszło do zgłoszenia jej powódki jako podwykonawcy,

ani nie przedstawiono jej umowy podwykonawczej w sposób umożliwiający jej zapoznanie się z jej treścią. O tym, że było inaczej niż twierdzi pozwana Gmina świadczy choćby to, że w odbiorze robót pomiędzy pozwaną Gminą a pozwanym Wykonawcą uczestniczył przedstawiciel powódki, jako podwykonawcy (k. 59).

Jak widać, doszło do spełnienia warunku zgłoszenia osoby powódki jako podwykonawcy pozwanej Gminie, jako inwestorowi, wraz z przedstawieniem jej treści umowy zawartej pomiędzy powódką a pozwanym Wykonawcą. Tym samym brak wyraźnego oświadczenia o zgodzie na tego podwykonawcę, w sytuacji akceptacji uczestnictwa powódki w procesie inwestycyjnym, jako wykonującej roboty budowlane, czego dobitnym przejawem jest udział jej przedstawiciela w odbiorze pomiędzy inwestorem i wykonawcą, przesądza o istnieniu zgody w rozumieniu art. 647² k.c.

W związku z powyższym pozwani ponoszą odpowiedzialność solidarną za zobowiązanie wypłaty wynagrodzenia powódce za roboty wykonane przez nią na podstawie umowy podwykonawczej pomiędzy nią a pozwanym Wykonawcą z dnia 20 grudnia 2010 roku. Nie ma wątpliwości, że powódka nie otrzymała całości wynagrodzenia uzgodnionego w tej umowie. Skoro więc pozwana Gmina wyraziła zgodę na wykonanie prac przez powódkę na podstawie umowy z pozwanym Wykonawcą, to jej odpowiedzialność na podstawie art. 647¹ § 5 k.c. dotyczy tej części, której powódka dotąd nie otrzymała. Pozwana Gmina nie wykazała, ani nawet nie twierdziła, że zaspokoila to zobowiązanie, albo że z jakiejś podstawy ono wygasło.

Powódka przedstawiła w pozwie faktury, z których kwoty wynoszą łącznie 832.277,07 złotych. Z tego powódka otrzymała kwotę 479.654,08. Różnica wynosi 352.622,99 złotych. Powódka domagała się w pozwie kwoty 311.009,13 złotych, a więc niższej. Tym samym należało uznać roszczenie powoda za zasadne w zakresie należności głównej.

Co do odsetek należy przyjąć, że zakres przedmiotowy odpowiedzialności inwestora ograniczony jest w art. 647¹ § 5 k.c. do wynagrodzenia należnego podwykonawcy od wykonawcy. Tym samym inwestor nie odpowiada za dochowanie przez wykonawcę terminu dokonania zapłaty, a więc nie jest obowiązany świadczyć odsetek za opóźnienie powstałe po stronie wykonawcy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2012 roku, IV CSK 91/12). W związku z powyższym powódce należą się odsetki od pozwanego Wykonawcy od dnia 27 maja 2012 roku (wobec uregulowania zawartego w § 7 umowy podwykonawczej), a od pozwanej Gminy od dnia następnego po terminie wynikającym z wezwania z dnia 2 października 2012 roku (art. 455 k.c.), wynoszącym 7 dni od dnia odebrania wezwania. Powódka nie przedstawiła dowodu odbioru tego wezwania przez pozwaną Gminę, wobec tego należało przyjąć, że nastąpiło ono najpóźniej w dniu udzielenia na nie odpowiedzi, a więc 17 października 2012 roku. Tym samym termin do spełnienia świadczenia przez pozwaną Gminę upłynął w dniu 24 października 2012 roku.

To rozstrzygnięcie oznacza, że powódka wygrała proces w całości. Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sporu rozstrzygnięcie o kosztach procesu oparte zostało na treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. i przy zastosowaniu § 6 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Należało też na podstawie art. 745 § 1 k.p.c. obciążyć pozwaną (...) kosztami postępowania zabezpieczającego, które w chwili orzekania sprowadzały się do opłaty sądowej od wniosku powódki o udzielenie zabezpieczenia.